

„Lumea vorbește despre moarte. Ce este moartea? Nu există moarte! Sufletul nu moare! Sufletul merge la Hristos! Moartea este mutarea într-o clipită a omului din patria celor nefericiți, în patria sfinților și a îngerilor."

ARHIM. EMILIANOS SIMONOPETRITUL

tâlcuiri și cateheze

„Dumnezeu, ca să suprime păcatul, i-a făcut omului câteva daruri, pentru a-l face capabil să lepede păcatul. Unul dintre cele mai importante dintre aceste daruri este boala. Boala este un semn care mă unește cu Dumnezeu, dar eu, când mă îndeletnicesc cu boala mea, această îndeletnicire devine o uitare a adevăratului Dumnezeu. Boala ne va pândi întotdeauna, însă trebuie să o vedem ca niște copii ai lui Dumnezeu, și nu ca niște oameni ai acestei lumi.
Trebuie să se sfârșească această viață lipsită de har, în care stăpânește demonul, să treacă lumea și să vină harul lui Dumnezeu, ca să vină ceea ce este veșnic, nestricăcios. Adică prelungirea acestei vieți este din lumea aceasta, în timp ce sfârșitul este lucrul firesc și înalță la ceea ce este suprafiresc, întrucât face să înceteze orice stricăciune și deșertăciune, ne unește cu Însuși Dumnezeu și ne introduce în cămara Mirelui ceresc, unde nu există nici durere, nici întristare, nici suspin.
De aceea, cel mai bun lucru pe care îl avem de făcut este, mai întâi, să iubim acea ultimă clipă a vieții noastre, pentru că va fi clipa în care vom întâlni lucrul după care am tânjit întreaga noastră viață, adică iubirea."

Arhim. EMILIANOS SIMONOPETRITUL

ISBN 978-606-8840-13-0

www.editurasfnectarie.ro

Arhimandrit Emilianos Simonopetritul

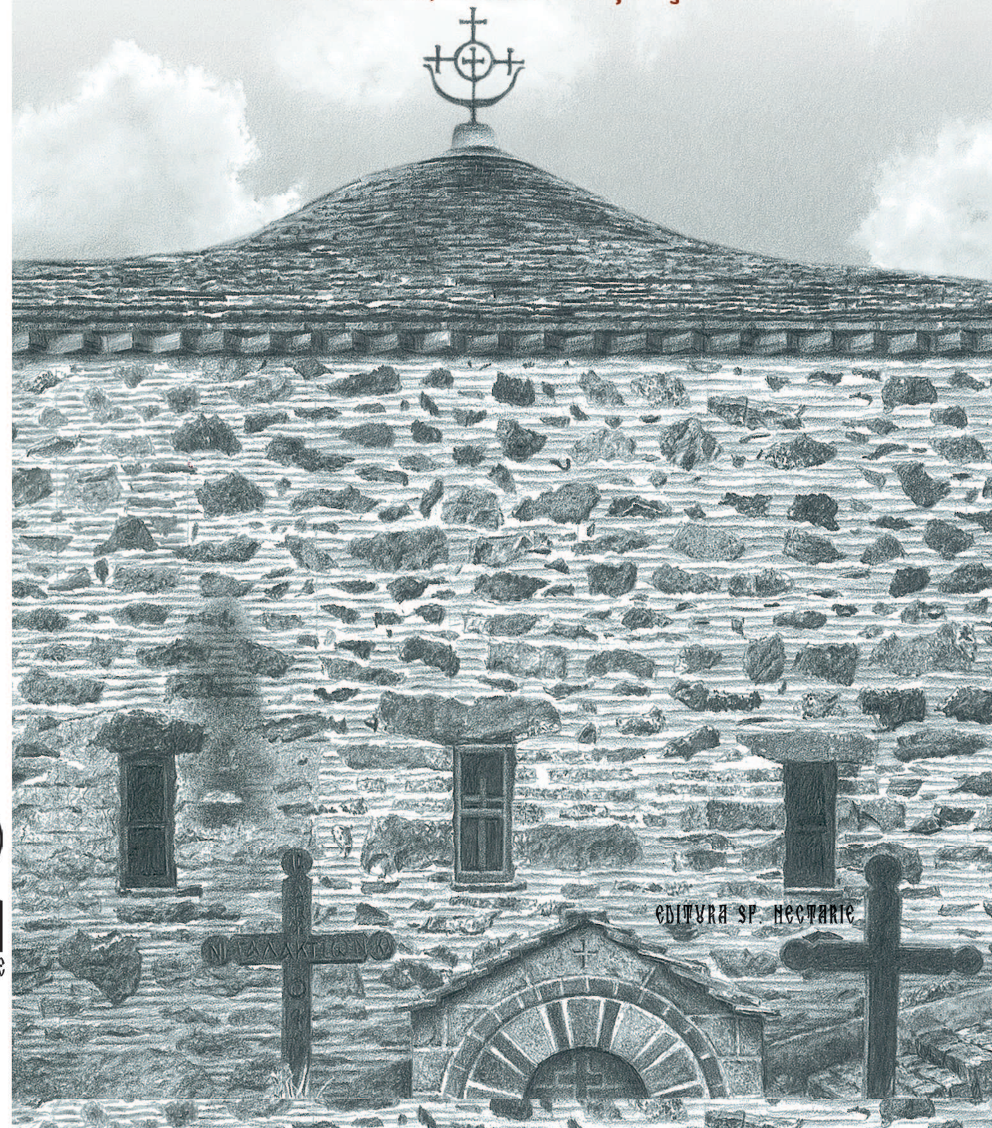
AŞTEPTAREA LUI DUMNEZEU
DESPRE BOALĂ, SUFERINŢĂ ŞI MOARTE

Arhimandrit
Emilianos Simonopetritul

AŞTEPTAREA LUI DUMNEZEU

DESPRE BOALĂ, SUFERINŢĂ ŞI MOARTE

„Vrei viață? Pregătește-te de moarte, și toată veșnicia ta va fi foarte dulce!"

ARHIM. EMILIANOS SIMONOPETRITUL

EDITURA
SF.
NECTARIE

ARHIM. EMILIANOS SIMONOPETRITUL

TÂLCUIRI ȘI CATEHEZE

7

ARHIM. EMILIANOS
SIMONOPETRITUL

AŞTEPTAREA LUI DUMNEZEU

DESPRE BOALĂ, SUFERINŢĂ ŞI MOARTE

Traducere din limba greacă de
Ierom. Agapie Corbu

Traducătorul și Editura *Sfântul Nectarie* mulțumesc din inimă
PREACUVIOASEI MAICI NICODIMI,
Stareța Sfintei Mănăstiri *Bunavestire* din Ormylia Halkidicii,
pentru dragostea cu care ne-a încredințat
spre traducere și tipărire
volumul de față.

Traducere după: ΑΡΧΙΜ. ΑΙΜΙΛΙΑΝΟΥ ΣΙΜΩΝΟΠΕΤΡΙΤΟΥ, ΠΡΟΣΜΟΝΗ ΘΕΟΥ. ΛΟΓΟΙ ΠΕΡΙ ΑΣΘΕΝΕΙΑΣ, ΠΟΝΟΥ ΚΑΙ ΘΑΝΑΘΟΥ, ΑΘΗΝΑΙ, ΙΝΔΙΚΤΟΣ, 2018.

Concepție grafică: Baroque Books & Arts®

Imagine coperta 1: Biserica cimitirului Mănăstirii Simonos Petras (detaliu), grafică Armand Grosu.
Flaps 1: Arhim. Emilianos Simonopetritul (foto).
Flaps 4: Mănăstirea Simonos Petras - grafică Armand Grosu.

Descrierea CIP a Bibliotecii Naționale a României
EMILIANOS SIMONOPETRITUL, arhimandrit
Despre boală, suferință și moarte / Arhimandrit Emilianos Simonopetritul ; trad. din lb. greacă de Ierom. Agapie (Corbu). - Arad : Editura Sfântul Nectarie, 2019
ISBN 978-606-8840-13-0
I. Agapie Corbu ieromonah (trad.)
2

CUVÂNTUL ARHIMANDRITULUI ELISEI
egumenul Sfintei Mănăstiri Simonos Petras

LA SLUJBA DE ÎNMORMÂNTARE A LUI GHERONDA EMILIANOS SIMONOPETRITUL

Preacinstite,
preaiubite Gheronda
și fericite Părinte al nostru,

Îmi vine greu astăzi, mie, dar și întregii obști de aici și de la Simonos Petras, să rostim câteva cuvinte, potrivite cu plecarea marelui nostru Părinte.

De altfel, aceste clipe nu sunt clipe ale cuvintelor, așa cum a spus mai înainte Preacuviosul Gheron Vasile, fostul egumen al Sfintei Mănăstiri Iviron, ci clipe de cinstire, de iubire, de tăcere și de rugăciune. Priveliștea care ni se înfățișează ochilor arată singură înţelesul acestei zile, așa încât să înălţăm glasul împreună cu imnograful: „Ridică împrejur ochii tăi, Sioane, și vezi că, iată, au venit la tine fiii tăi, ca niște făclii de Dumnezeu luminate, de la apus și de la miazănoapte, și de la mare, și de la răsărit", întru tine binecuvântându-se, rugându-se și trimiţându-l înaintea lor pe bărbatul doririlor în preadorita Împărăţie a vederii chipului veșnic dorit al Domnului.

Nu știm ce să spunem! Faptul este dureros, sau dătător de bucurie? Părintele nostru, așa cum ar fi spus într-o situaţie asemănătoare marele mângâietor, Sfântul Teodor Studitul,

a plecat din lumea aceasta. Cine a fost el? Mărturisitorul lui Hristos, un al doilea Iov, frumuseţea rară a monahilor, împlinitor al iubirii, bărbatul iubit de toţi, îngerul în trup, ochiul adânc înlăcrimat, mintea iubitoare de învăţătură, cel îmbogăţit prin dumnezeiască cunoştinţă, cel cu multă smerită-cugetare și bogat în pricepere, cel care „era în stare să se folosească deopotrivă de mâna dreaptă, cât și de cea stângă" (*cf.* Jud. 3, 15) în purtări, în cele duhovnicești și în cele văzute, povăţuitorul autentic și Părintele adevărat.

Ceea ce ni s-a întâmplat acum nu este un lucru dureros, ci, așa cum el însuși ne-ar fi spus, unul plin de bucurie. Gheronda nu a murit, ci s-a mutat la viaţa veșnică! Pământul îl va acoperi, dar cerul îl va primi. Îl așteaptă prietenii sfinţi, copii și fraţi, mici, mari și bătrâni, corul îngerilor și ceata asceţilor, începătorii vieţii chinovitice, sfinţii de la Meteore și sfinţii aghioriţi. Așadar, acolo se va afla și el, unde strălucește lumina cea adevărată, în locul său de odihnă, pe care și l-a pregătit încă de demult, pentru că a umblat cu credinţă pe calea cea fericită, pentru că a ales durerile și ostenelile ascetice, pentru că a arătat în multe feluri și fapte ce înseamnă dăruirea deplină, topirea deplină pentru Hristos.

Nu exagerăm dacă spunem că astăzi este un praznic, o sărbătoare, o desfătare a inimii. Astăzi trimitem înaintea lui Dumnezeu un ocrotitor și un sol. Ne bucurăm cu toţii pentru aceasta și se veselește Biserica, pentru că și astăzi dobândește noi stâlpi. Se veselește întreaga adunare sfântă și dumnezeiască!

O, Gheronda! Dreaptă ţi-a fost inima, dreaptă-ţi este și calea! Cuvioasă este pomenirea ta, fericită este amintirea ta! Cine nu-și amintește că întotdeauna, până în ultima clipă, erai strălucitor, bucuros, plin de nobleţe și de dulceaţă în purtări? Cine, cu adevărat, te-a întâlnit și nu te-a iubit? Cine

a vorbit cu tine sau cine te-a întâlnit și nu i-ai îndulcit inima? Toţi doreau să fie lângă tine, toţi, și mai ales inimile simple, deslușeau la tine virtutea, îi atrăgea curăţia ta luminoasă!

Dar cât ai mai fi putut să rămâi lângă noi? Cât ai mai fi putut răbda? Ai întrecut orice limită a răbdării, a iubirii și a ocrotirii. Pentru că, chiar dacă ai fi de neistovit, chiar dacă ai fi mai presus de întristare și de patimi, chiar dacă ai fi Pavel sau Antonie sau Hrisostom, ești om! Om ești, și ai pătimit, și ai suferit, și te-ai îmbolnăvit, și ai ridicat crucea grea și îndelungată a bolii! Iar de atunci ai tăcut. Dar ai apucat și ni le-ai spus pe toate, chiar pe toate ni le-ai spus, cu toate amănuntele ni le-ai spus, ţi-ai lăsat urmele la noi și în noi toţi, și în Biserică, și în întrega lume!

Am simţit asta!

Trebuia să pleci de mulţi ani, Preacuvioase, de-Dumnezeu-iubitorule, văzătorule de Dumnezeu, cinstite Părinte și Gheronda, dar, pentru iubiţii tăi fii, ţi-ai amânat plecarea sau, mai bine-spus, Însuși Dumnezeu a amânat-o.

Astăzi harul Preasfântului Duh, Care a locuit cu bogăţie înlăuntrul tău, a vrut să despartă sufletul tău luminos și cu chip dumnezeiesc de mult încercatul tău trup. Astăzi a sosit mult dorita zi a intrării tale în cele cerești. Cel ceresc, la cele cerești! Tu, omul cel ceresc și îngerul pământesc, pleci astăzi din lumea de aici și intri să locuiești întru lumina lui Hristos cel înviat! Intrarea ta în Împărăţia Lui este un triumf și un strigăt de bucurie. Dar simţămintele noastre sunt amestecate. Lacrimi pline de pace și un plâns de-bucurie-făcător stăpânesc înlăuntrul nostru. Te rugăm, Preasfinte Părinte, „carul lui Israel și călăreţul lui“ (4 Împ. 2, 12), să nu ne lași orfani, ci să solești pentru noi toţi, pentru toate obștile de sub povăţuirea ta și pentru toţi cei adunaţi la înmormântarea ta, și să tinzi o mână de ajutor Bisericii întregi!

În sfârșit, cred că sufletul tău plin de nobleţe s-ar bucura să exprim calde mulţumiri către toţi cei care au luat parte la plecarea ta de aici. Întâi de toate, către Preafericitul Părinte Ieronim, Arhiepiscopul Atenei, către arhierei, către preacuvioșii egumeni, către reprezentanţii Sfintei Chinotite a Sfântului Munte, către preoţi, ieromonahi, monahi și monahii și către toţi fiii tăi credincioși și către întregul popor adunat. Dar mai ales către Sanctitatea Sa, Patriarhul Bartolomeu, reprezentat aici prin Mitropolitul Miletului, al cărui cuvânt ne-a mângâiat cu îndestulare.

Gheronda! Cele spuse sunt de ajuns pentru ziua de astăzi! E cu neputinţă să mai continuăm cuvântul! Mai sunt și multe altele, pentru care e nevoie de multe cărţi pentru a le cuprinde.

Veșnică să fie pomenirea Părintelui nostru, Gheronda și Stareţul Emilianos ieromonahul!

Sfânta Chinovie „Bunavestire a Maicii Domnului“
Ormylia, 10 mai 2019

PROLOG
la ediţia greacă

Scriind aceste rânduri, am răspuns cu multă dăruire propunerii iubitului nostru frate în Hristos, Gheronda Elisei, egumenul Sfintei Mănăstiri Simonos Petras, de a alcătui un *Prolog* pentru noua carte a Stareţului său, Părintele Emilianos Simonopetritul. Motivul pentru aceasta sunt dragostea și cinstirea pe care le nutresc faţă de amândoi. O profundă legătură de iubire și preţuire în Hristos leagă obștea noastră cu obștea lui Gheronda Emilianos Simonopetritul, care are începuturile în urmă cu decenii, prin mijlocirea fericitului Gheron Iosif Isihastul.

În timp ce înaintam în citirea atentă a cărţii, pentru a putea redacta un *Prolog* corespunzător conţinutului și duhului ei, ne-am dat seama că am fost părtași unei binecuvântări aparte. Tocmai pentru că această carte exprimă duhul Părinţilor Bisericii și, în consecinţă, concepţia tradiţiei ortodoxe în legătură cu boala și cu moartea, desigur, prin mijlocirea stilului personal și unic al autorului. Boala este prezentată ca o mare binecuvântare, ca un dar al lui Dumnezeu făcut omului, ca să se poată uni cu El. Când omul nu se îmbolnăvește, ajunge adeseori aspru, suferă de o letargie, de o moarte, cea mai rea moarte: a conștiinţei și a voinţei.

Aici boala este prezentată ca un lucru firesc în viaţa omului, mai cu seamă în cea a sfinţilor. Oamenii duhovnicești văd boala și suferinţa ca o binecuvântare a lui Dumnezeu, ca un semn al interesului Lui pentru noi. Frica faţă de suferinţă dovedește un cuget trupesc, care nu îngăduie duhului lui Dumnezeu să rămână cu noi. Când înlăturăm din viaţa noastră durerea, boala și chiar și moartea, toate celelalte nu mai au sens. „Omul care refuză suferinţa devine propriul său ucigaș", subliniază Gheronda Emilianos. „Suferinţa le înlocuiește pe toate câte nu le putem face noi", înţelegând asceza noastră, pe care suntem datori să I-o dăm lui Dumnezeu ca post, priveghere și rugăciune. Boala, cel mai înalt dar al lui Dumnezeu, este cea mai mare binecuvântare pentru om, pentru că îl duce la capătul acestei vieţi și la poarta celeilalte. Omul lui Dumnezeu acceptă boala cu mulţumire și cu doxologie. Acceptarea ei este acceptarea voinţei lui Dumnezeu. De aceea nici Biserica nu se roagă să ni se dăruiască ani mulţi, ci vreme de pocăinţă. Nu ne facem urări ca Dumnezeu să ne dea sănătate, ci ceea ce vrea El.

În a doua parte a cărţii, Gheronda continuă referindu-se la moarte și prezintă cea mai desăvârșită, mai teologică și mai duhovnicească poziţie în legătură cu această taină. Ceea ce pentru oamenii acestui veac este un necaz și o pierzanie, în realitate este cea mai mare binecuvântare, cel mai frumos dar făcut omului. Se poate ca moartea să fie un călător clandestin pe vasul acestei vieţi și să ne însoţească neîncetat. „Dar întâlnirea vie dintre om și Dumnezeu are loc în mormânt, în moarte", după cum accentuează Gheronda Emilianos. Acolo omul primește cheia pentru Cer. Moartea nu reprezintă o pedeapsă pentru omul care a păcătuit, ci protoevanghelia făcută de Dumnezeu când el a căzut în păcat. „Dumnezeu nu a făcut moartea." Omul singur a produs moartea și bolile prin

păcatul său. De aceea cine vrea să se izbăvească de bolile sale și să scape de moarte trebuie să omoare moartea păcatului. Atunci intră cu avânt și în mod triumfător în Împărăţia cerurilor.

Exemplul autorului, care poartă duhovnicește crucea bolii de mulţi ani, dă un gir aparte cuvintelor sale. Dorinţa lui „de a muri și a fi împreună cu Hristos“ (Flp. 1, 23) este ceva care îl caracteriza. De aceea și consideră drept o nefericire când cineva, deși aparţine patriei celor vii, se află încă în ţara celor osândiţi, a celor muritori. Omul, pe cât păcătuiește, pe atât devine mai muritor. Gheronda Emilianos consideră ca unică apostolie a omului în lume faptul de a merge în Cer și de a se întâlni cu sfinţii. Astfel, pentru el, moartea este zborul lui la Cer. Sfârșitul lui este desăvârșirea lui.

Ne rugăm ca fiecare cititor care se va desfăta de cartea aceasta să dobândească nu numai o concepţie intelectuală ortodoxă despre boală și moarte, ci și să devină el însuși un purtător al acestui duh. Să-și îmbrăţișeze, să-și ridice crucea, care poate fi boala sau orice alt necaz neașteptat ivit în viaţa sa, și să-L urmeze pe Hristos „oriunde ar merge“ (Apoc. 14, 4), chiar și la moarte.

Arhimandritul Efrem

Egumenul Sfintei Mănăstiri Vatopedi

PARTEA I

DESPRE BOALĂ ŞI SUFERINŢĂ

1

BOALA – MIJLOC DE STRĂMUTARE ÎN VEŞNICIE*

Înfrânarea și, în general, asceza sunt o chinuire și o stricare a organismului nostru, dar ele se întrupează, prind trup și oase, mai cu seamă în vieţuirea monahală, care împresoară viața noastră, ca să ne strămutăm în veșnicie.

În esenţă, această viaţă este un pod pe care treci pe malul celălalt, acolo unde te așteaptă Dumnezeu, ca să-L vezi „faţă către faţă“ (1 Cor. 13, 12). În câteva minute de luptă și după câteva mici pătimiri în această viaţă, ai deschise înaintea ta, vii și cu putere, toate visele tale, toate doririle tale. Înșfaci cu putere viaţa veșnică și toate doririle Duhului pentru tine, dar și propriile tale doriri după viaţa duhovnicească și veșnică.

Dar trebuie să treci podul acestei vieţi. Un mijloc pentru a-l trece este asceza multă, înfrânarea, robirea trupului (*cf.* 1 Cor. 9, 27), care, adeseori, îmbolnăvesc organismul și îl fac mai puţin rezistent la condiţiile vieţii.

---

* Cateheză ținută la Sfânta Mănăstire Simonos Petras, în 07.02.1983.

Un al doilea mijloc sunt bolile peste care dăm în calea noastră și de care suferim. Ele pot fi o binecuvântare, adică să vină de la Dumnezeu, dar pot fi și urmarea greșelilor și a neatenţiilor noastre. De exemplu, stai în curent și răcești. Nu ești atent la alimentaţie și te îmbolnăvești. Toate acestea, când le pui înaintea lui Dumnezeu, în sensul de a I le încredinţa Lui, se transformă de îndată într-un instrument al lui Dumnezeu. Adică omul le smulge din cugetarea trupească și le pune în mâinile lui Dumnezeu.

Odată, un războinic, care în cariera sa militară omorâse mulţi oameni, a ajuns în faţa unei biserici și a fost impresionat de icoane și de pacea care domnea acolo. Atunci, a vrut să-I dea ceva lui Dumnezeu. Ce să-I dea? Pentru că nu avea nimic altceva, I-a dat arma și sabia lui, cu care omorâse atâţia oameni. În cele din urmă, această faptă a fost preludiul vieţii lui următoare: s-a făcut monah. Ceva asemănător sunt și bolile noastre și orice fel de dificultate întâmpinăm, chiar și greșelile noastre.

Strădania de a depăși și de a birui durerea, stricăciunea și moartea este însă printre cele mai mari și mai tragice experienţe pe care le avem. E mai bine ca cineva să moară, decât să lupte ca să nu moară. E mai bine să îmbrățișeze durerea, decât să vrea să nu-l doară nimic. Mai bine să putrezească de mii de ori într-un mormânt, decât să vrea să depășească chinurile inimii și ale trupului.

Cu toate acestea, din cauza neputinţei omenești, Biserica a folosit întotdeauna iconomia, și de aceea numeroase

rânduieli bisericești și monahale se referă la boli[1]. Aceste rânduieli stabilesc când să mergem noi, monahii, la medic, dacă putem să ne vizităm tatăl sau mama atunci când sunt bolnavi, dacă putem merge la înmormântarea lor, precum și alte situaţii asemănătoare.

Părinţii Bisericii s-au ocupat de toate acestea ca să ofere o soluţie neputinţei și neorânduielii noastre omenești, nutrind speranţa că, poate-poate, ne va cuprinde dintr-odată, cândva, dumnezeiasca râvnă, iar inima noastră va simţi că este făcută pentru altceva, nu pentru această stricăciune și pentru acest iad al zbuciumului morţii. Ei s-au ocupat de toate acestea, poate-poate duhul nostru va simţi cândva că a fost insuflat și ne-a fost dat printr-o lucrare personală a Sfântului Duh (*cf.* Fac. 2, 7), iar atunci Îl va trăi pe Cel asemenea lui, pe Sfântul Duh, și va înceta să se mai amestece cu tot ceea ce este material, cu tot ce este cenușă, cu tot ce este condamnat la inexistenţă, pentru că toate vor pieri.

Tot ceea ce trăim aici, toate cele de care ne bucurăm, tot ceea ce gustăm, până și cele mai duhovnicești desfătări și trăiri ale noastre vor pieri acolo sus. Un singur lucru nu va înceta: iubirea pentru Dumnezeu (*cf.* 1 Cor. 13, 8). Chiar și cele mai înalte trăiri ale noastre, cele mai măreţe vederi

---

[1] *Canoanele apostolice* 69; Timotei al Alexandriei, *Întrebări* 10; Sfântul Vasile cel Mare, *Regulile mari* 55, 4-5, *PG* 31, 1049, 1052; P. Gautier, „Le Typikon de la Theotokos Évérgétis“, 26, 28, 41, *REB* 40 (1982), pp. 69, 87; P. Gautier, „Le Typikon de la Théotokos Kécharitôménè“, 4, 57, 58, *REB* 43 (1985), v. 329-339, pp. 39, 107; P. Gautier, „Le Typikon du Christ Sauveur Pantocrator“, *REB* 32 (1974), v. 379-396, 498-503.

și descoperiri dumnezeiești pe care le avem seamănă cu un soare pictat pe o bucată de hârtie, în comparație cu legătura personală cu Dumnezeu și cu desfătarea de El.

Când cerurile vor fi adunate și vor pieri, pentru a fi create cerurile noi (*cf.* Evr. 1, 11-12; 2 Ptr. 3, 13), unde vor mai fi trăirile noastre duhovnicești, desfătările noastre duhovnicești, bucuriile noastre? Singurul lucru care rămâne în existenţa noastră este strămutarea, zi și noapte, a inimii noastre în cealaltă viaţă. Aceste strămutări zilnice în cealaltă viaţă fac ca cealaltă viaţă să fie a noastră, și astfel ajungem cuceritorii ei, și nu ne temem, nici nu ne tulburăm că o vom pierde.

Într-un anume fel, cerul este pus cu dreptate la dispoziţia omului luptător și, împreună cu cerul, îi este pus la dispoziţie tot ceea ce mai există: soarele care luminează cerul și sfinţii aflaţi în cer. Toate sunt ale noastre, toate pentru noi au fost făcute! Pentru noi a fost făcut întregul univers, cosmosul! Toate câte se află în mări, în munţi, în adâncuri, în ceruri, pe care nici măcar nu le știm! Nici nu am auzit de ele, nici nu avem vreo legătură cu ele, nici știinţa nu le cunoaște, ci mereu și mereu le descoperă. Câte alte lumi încă neexplorate vor mai fi existând! Pe toate acestea Dumnezeu le-a făcut pentru noi și le-a creat încă înainte de a fi noi zidiţi, numai și numai ca să le fim stăpâni atunci când vom veni la viaţă, să fim împăraţii lor, iar ele să fie ale noastre. Toate au fost făcute pentru noi, dar cu atât mai mult cele din Ceruri!

Pentru cine au fost sfinţii rânduiţi să trăiască? De ce Dumnezeu a iconomisit astfel lucrurile, încât să ne premeargă profetul Zaharia, Sfântul Ignatie, Sfântul Teodor

Stratilat, Marele Antonie, Marele Atanasie, Sfântul Maxim şi toţi ceilalţi sfinţi? Pentru noi! Noi suntem stăpânii pământului și ai cerului! În acest fel, Dumnezeu desăvârșește neîncetat trupul Lui, în care ne-a pus și pe noi ca mădulare. Așa cum, aici, ne bucurăm de lucrul mâinilor noastre, tot așa să ne bucurăm și de toate cele pe care le-a făcut Dumnezeu sus, în Cer, pentru noi.

În fiecare zi Îi mulţumim lui Dumnezeu la Dumnezeiasca Liturghie pentru marea Lui binefacere, fiindcă pentru noi i-a făcut cunoscuţi pe strămoși, pe părinţi, pe patriarhi, pe profeţi, pe apostoli, pe propovăduitori, pe binevestitori, pe martiri, pe pustnici, pe asceţi. Toţi aceștia au fost pregătiţi pentru mine, pentru tine, pentru noi, întinaţii, păcătoșii, oamenii de nimic și trupești, pe care Dumnezeu ne preschimbă în ceea ce este El Însuși. De-am putea să vedem prin această prismă fiecare întâmplare a vieţii noastre omenești, chiar și bolile noastre! De-am vedea chiar și cea mai întristătoare întâmplare ca pe o pomenire a lui Dumnezeu!

Astăzi îl prăznuim pe profetul Zaharia. Așa cum numele lui înseamnă „pomenirea lui Dumnezeu“, tot așa și pentru noi toate să fie o amintire a Împărăţiei lui Dumnezeu. Dacă nu vom trăi în acest fel, noi vom fi miluiţi de Dumnezeu, dar viaţa noastră va rămâne nemiluită. Trăind însă așa, simţim ce există cu adevărat, nu numai în jurul nostru, ci și deasupra noastră.

CUPRINS

PARTEA ÎNTÂI

DESPRE BOALĂ ŞI SUFERINŢĂ

CUPRINS

PARTEA A DOUA
DESPRE MOARTE